

Katedra Historii Języka Polskiego
Uniwersytetu Łódzkiego

oraz Zakład Historii i Pragmatyki Języka Polskiego
Uniwersytetu Zielonogórskiego

mają zaszczyt przedstawić program IV konferencji z cyklu

Język — obyczaj — wspólnota:

Na początku był chaos,
później nastąpiła filologia

j
a
k

Porządkowanie.
Chaos

filologia

porządk

ns

*Ad honorem
professoris Marci Cybulski*

Łódź, 8–10 maja 2017

Poniedziałek, 8 maja

9.30–10.30

Otwarcie konferencji
ul. Pomorska 171/173, aula Rady Wydziału (A5)

10.30–11.30

Obrady plenarne

Stanisław Koziara (Kraków)

Filologiczne przestrzenie polskich Psalterzy. Od stanu uporządkowania ku nowym wyzwaniom badawczym

Izabela Winiarska-Górska (Warszawa)

Filologiczne porządkowanie luteranckiego dyskursu religijnego na przykładzie tłumaczenia Nowego Testamentu Stanisława Murzynowskiego

Dyskusja

11.30–12.00

Przerwa kawowa

12.00–13.30

Obrady plenarne

Tadeusz Lewaszkiewicz (Poznań)

Łódzko-zielonogórski „Wybór tekstów z dziejów języka polskiego (2015)” na tle chrestomatii polskich, słowiańskich i niesłowiańskich

Jolanta Migdał, Bogdan Walczak (Poznań)

O zbiorach tekstów do historii języka polskiego i ich nazwach

Aleksandra Janowska (Katowice)

Stabilność, stałość, ciągłość. Uwagi terminologiczne

Dyskusja

14.00–15.00

Obiad

Obrady w sekcjach
ul. Kopcińskiego 16

Sekcja A

15.00–16.30

Alina Kępińska (Warszawa)

Konfesyjne uwarunkowania leksyki XVI-wiecznych przekładów Ewangelii na język polski

Tomasz Lisowski (Poznań)

Ekwiwalenty greckich leksemów z pola semantycznego DZIECKO: παιδίον, τεκνίον, τέκνον jako form adresatywnych w polskich przekładach Nowego Testamentu tradycji katolickiej

Paulina Michalska-Górecka (Poznań)

Nazwy wyznawców religijnych w słowniku Lindego

Dyskusja

16.30–17.00
Przerwa kawowa

17.00–18.30

Irena Jaros (Łódź)

Polskie, gwarowe nicpoty(m). Studium z geografii lingwistycznej

Renata Marciniak-Firadza (Łódź)

Słowotwórcze i leksykalne zróżnicowanie formacji wariantywnych na przykładzie gwarowych nazw człowieka, który stale kłamie

Agnieszka Jarka (Łódź)

Strzygi, zmory i rusałki — czyli jak w łowickiem nazywano wiejskie strachy

Dyskusja

Sekcja B
15.00–16.30

Iwona Pałucka-Czerniak (Zielona Góra)

Wątki genologiczno-pragmatyczne w wybranych pracach prof. Marka Cybulskiego

Dorota Utracka (Łódź)

Antropologia kontestacji. Język parodii jako narzędzie (de)tabuizacji kultury

Anna Wiśniewska-Grabarczyk (Łódź)

Skrypty akademickie i podręczniki szkolne Polski Ludowej w świetle kryptotekstów (recenzji cenzorskich) z lat 50. XX wieku

Dyskusja

16.30–17.00
Przerwa kawowa

17.00–18.30

Magdalena Hawrysz (Zielona Góra)

Adama Kazimierza Czartoryskiego uwagi o sztuce przekładu jako przejaw świadomości lingwistycznej XVIII-wiecznych elit

Lucyna Jankowiak (Poznań)

Związki Żeromskiego z medycyną. O kilku opisach XIX-wiecznych operacji

Dorota Szagun (Zielona Góra)

O „Pacierzu Ślęzakow do Pana Boga na Prusakow”

Dyskusja

19.00
Uroczysta kolacja

Wtorek, 9 maja

Obrady w sekcjach
ul. Kopcińskiego 16

Sekcja A
9.00–11.00

Małgorzata Dawidziak-Kładoczna (Wrocław)

O sposobach oddziaływania na odbiorcę w uniwersałach doby średniopolskiej

Jolanta Klimek-Grądzka (Lublin)

Patent w dawnej Polsce – wokół gatunku

Błażej Osowski (Poznań)

Układ nadawczo-odbiorczy w wielkopolskich inwentarzach z 2. połowy XVIII wieku

Iwona Żuraszek-Ryś (Zielona Góra)

Protokół jako uporządkowana relacja z zebrania (na przykładzie dokumentów z posiedzeń Towarzystwa Rzemieślników Polskich w Zielonej Górze)

Dyskusja

11.00–11.30
Przerwa kawowa

11.30–13.00

Elżbieta Kucharska-Dreiss (Insingen)

D.V.I.G.N.V., czyli o pewnej ciekawostce ze sztambucha (na niemiecko-języcznym materiale z XVI i XVII w.)

Katarzyna Sicińska (Łódź)

Formuła wyrażania szacunku i jej miejsce w strukturze listu średniopolskiego

Beata Kaczmarczyk (Wrocław)

Wybrane elementy etykiety językowej w korespondencji między członkami rodziny ostatnich Jagiellonów

Dyskusja

Sekcja B
9.00–11.00

Maria Trawińska (Poznań)

Wokół nowej edycji XIV i XV-wiecznych poznańskich ksiąg ziemskich

Magdalena Jurewicz-Nowak (Zielona Góra)

Formuły z udziałem „verba dicendi” sterujące zachowaniami językowymi odbiorcy w „Zwierciadle saskim” Pawła Szczerbica (XVI w.)

Maciej Mączyński (Kraków)

Łacińskie zapożyczenia prawne w Statutach norbertańskich z 1630 roku

Magdalena Wismont (Łódź)

Osoby w sądzie. Określenia osób w sprawie rozwodowej na przykładzie tłumaczeń Kodeksu Napoleona

Dyskusja

11.00–11.30
Przerwa kawowa

11.30–13.00

Marceli Olma (Kraków)

Językowy obraz Orientu w korespondencji prywatnej Stanisława Chlebowskiego

Magdalena Pietrzak (Łódź)

Obraz Indian w „Listach z podróży do Ameryki” Henryka Sienkiewicza w kontekście publicystyki „Wędrowca”

Agnieszka Zatorska (Łódź)

Kilka uwag o strukturach z czasownikami cogitandi i sentiendi w „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza. Kształt składniowy, funkcje

Dyskusja

13.00–14.00
Obiad

Obrady w sekcjach

Sekcja A
14.00–15.30

Krystyna Kleszczowa (Katowice)

Tekst w tekście i o tekście

Agnieszka Słoboda (Poznań)

Formalizacja struktur predykatowo-argumentowych w średniowiecznej polszczyźnie — od kategorii semantycznej do kategorii gramatycznej

Grzegorz Rudziński (Łódź)

Czy pojęcie kryptotypu służy uporządkowaniu polszczyzny?

Dyskusja

Sekcja B
14.00–15.30

Tomasz Witczak (Łódź)

Formuły powitania w językach indoeuropejskich

Grażyna Rytter (Łódź)

Kształtowanie się pojęcia czasu w językach słowiańskich

Irmína Kotlarska (Zielona Góra)

„Światowa mowa” wolapik — kariera i bariera

Dyskusja

15.30–16.00
Przerwa kawowa

17.00–18.30
Seans w Planetarium i zwiedzanie EC1 z przewodnikiem

19.00
Kolacja

Środa, 10 maja

Obrady plenarne
ul. Kopcińskiego 16

9.00–10.30

Małgorzata Nowak-Barcińska (Lublin)

„Bereszith” Harry’ego Dudy na tle polskiej tradycji przekładowej Księgi Rodzaju

Rafał Zarębski (Łódź)

Rola najstarszych przekładów biblijnych w kształtowaniu onimicznej tradycji tłumaczeniowej

Danuta Kowalska (Łódź)

O wpływie średniowiecznej tradycji retorycznej na „Psałterz Dawidów” Mikołaja Reja

Dyskusja

10.30–11.00

Przerwa kawowa

11.00–12.30

Joanna Sobczykowa (Katowice)

O niektórych porządkach w języku i tekście

Maria Wichowa (Łódź)

Katalogowanie materiału jako metoda pracy polskich twórców literatury epok dawnych

Artur Rejter (Katowice)

Onomastyczne konteksty historii języka

Dyskusja

12.30–13.00

Zamknięcie konferencji

13.00–14.00

Obiad